

Temmuz 2026

Tek Pazar'da mevzuatın sadeleştirilmesi, uyumlaştırılması ve etkin uygulanması

ORGALIM, AB ÜRÜN YASASI (EPA) POZİSYON BELGESİNİ YAYIMLADI

AB Ürün Yasası (EPA); AB'nin yatay ürün mevzuatının çerçevesinin tutarlılığını, öngörülebilirliğini ve verimliliğini artırmak için nadir karşılaşılan bir fırsattır. Bu yasa, AB'nin dört temel özgürlüğünden biri ve Tek Pazar'ın temel dayanaklarından olan **malların serbest dolaşımı** ilkesinin özüne doğrudan dokunmaktadır. EPA'nın başarılı olabilmesi için yeni karmaşıklık katmanları oluşturmak yerine; yükümlülükleri basitleştirerek, uygulama ve denetim mekanizmalarını güçlendirerek ve AB Tek Pazarı genelinde kuralların tutarlı şekilde uygulanmasını sağlayarak **mevcut sistemi yeniden dengelemesi** gerekmektedir.

Avrupa teknoloji sektörleri için esas zorluk, kuralların olmaması değil; kuralların nasıl birbirleri ile etkileştiği, uygulandığı ve sektörel gerçeklikleri ne kadar yansıttığı ile ilgilidir. Orgalim; Yeni Yasama Çerçevesi, AB Piyasa Gözetimi Yönetmeliği ve Standardizasyon Yönetmeliği'nin revizyonlarına ilişkin görüşlerini daha önce ortaya koymuştur. Bu çalışma, söz konusu görüşlerde yer alan temel mesajları esas almakta ve bu üç mevzuatın birlikte değerlendirilerek revize edilmesinin sağlayacağı avantajları ele almaktadır.

1. Sadeleşme Telifi Edici Değil, Yapısal Olmalıdır.

Orgalim'in son analizine göre sadeleşme adımları olumlu karşılansa da şirketler, biriken maliyetler, birbirleri ile çakışan düzenlemeler ve uyumsuz zaman çizelgeleri sebebiyle **düzenleyici yükte net bir artış** yaşamaya devam ediyor. Bu durum, yalnızca önlem alınarak sadeleşmeye ulaşılamayacağını gösteriyor.

EPA, yatay ve sektörel ürün mevzuatı genelinde ve yürürlükte olan AB uyum mevzuatı arasında görülen **tekrarların, tutarsızlıkların ve çakışmaların** üstesinden gelmeli ve gelecekte yürütülebilecek yeni mevzuatlar ile **durumun daha karmaşık bir hale gelmesini önlemelidir**. Örneğin, uygunluk bilgilerinin dijital ortama taşınması; üreticilerin mevzuata uyum süreçlerini ve yetkili kurumların denetim faaliyetlerini kolaylaştıracak şekilde kurgulanmalı, ilave bürokrasi ve maliyet yaratmamalıdır.

2. Şirketler, Öngörülebilirliğe ve Düzenlemelerin Uyumlu Olmasına İhtiyaç Duyuyor.

İmalat şirketleri; uzun vadeli yatırım döngüleri, karmaşık değer zincirleri ve tasarım sürecinin erken aşamalarında alınan uyum kararları ile faaliyetlerini yürütür. Yasal belirsizlikler, parçalı veya birbiriyle çakışan gereklilikler, çeşitli ulusal uygulamalar ve zayıf yaptırımlar maliyeti doğrudan artırır ve yatırımları azaltır.

İyi tasarlanmış bir EPA, uyum kararlarının erkenden alındığını ve geri dönmek istendiğinde maliyetli olduğunu; yanı sıra, öngörülebilirliğin ve hukuki kesinliğin inovasyon ve rekabetçilik için temel olduğunu anlamalıdır.

Ayrıca, uygulama, yükümlülükler ve mevzuat yorumları arasındaki parçalanmış yapı; ölçek ekonomilerinin önünde engel oluşturmakta ve kurallara uygun hareket eden şirketler üzerinde ek maliyet yaratmaktadır. Uygunluk değerlendirme kuruluşlarının bildirim ve değerlendirilmesi ile piyasa gözetimi süreçlerinde farklı ulusal uygulamaların devam etmesi, Tek Pazar içinde eşit rekabet ortamını zedelemektedir. Bu kapsamda EPA; ulusal yetkileri koruyarak, rehberlik mekanizmaları ve kurumlar arası bilgi paylaşımı yoluyla düzenleyici uyumun daha etkin biçimde koordine edilmesini sağlamalıdır. Uygulama süreçlerini güçlendirmek ve güvence mekanizmalarını korumakla sorumlu bir AB EPA yapısının oluşturulması, bu koordinasyonu artırabilecek seçeneklerden biri olabilir.

Yasa koyucular, AB pazarına ürün sunulmasına ilişkin mevcut kurallarda yapılacak her türlü değişikliğin, gerekli olsa bile, kaçınılmaz olarak yeni sonuçlar doğuracağını göz önünde bulundurmalıdır. Bu tür değişiklikler, AB uyum mevzuatını uygulayan tüm şirketler için yeni kurallara uyum sağlamayı, yeni bir öğrenme sürecinden geçmeyi ve ek maliyetleri gerektirmektedir. Bu yüzden EPA, yapılması gerekli değişikliklere önem vermeli, yararları açıkça belirtmeli ve uyum bağlamında işletmeler açısından **gerçekten gerekli olan değişikliklere odaklanmalıdır.**

3. Verimli Tek Pazar Mevzuatında Tutarlılığın ve Mantiğin Kontrolü

Mevcut sistemin en önemli ve süreklilik gösteren eksikliklerinden biri, farklı mevzuat düzenlemeleri arasındaki uyum eksikliği ile mevzuat süreçleri ve standardizasyon takvimlerinin birbirleriyle örtüşmemesidir.

- **EPA kapsamında bir "uyum değerlendirmesi" mekanizması oluşturulması:** Uzun süreli tutarlılığın sağlanabilmesi için Orgalim, gelecekte ürün mevzuatını etkileyebilecek girişimleri kontrol edebilecek bir EPA testinin oluşturulması fikrini destekliyor. Bu kontrol, mevzuatın Yeni Yasama Çerçevesi (NLF) ilkeleriyle uyumunu değerlendirmeli, kümülatif ve sektörler arası etkileri belirlemeli ve zaman çizelgeleri ile sorumlulukların uyumlu olup olmadığını doğrulamalıdır. Öyle bir güvence mekanizması, AB'nin "Daha İyi Düzenleme" (Better Regulation) ilkelerinin sürecin erken aşamalarına entegre edilmesine, düzenleyici yaklaşımın zaman içinde amacından sapmasının önlenmesine ve

EPA'nın tek seferlik bir uygulamadan çok kalıcı, sürekli gelişen, yaşayan bir çerçeve olarak kalmasına yardımcı olacaktır.

- **Uygulanabilirlik kontrollerinin getirilmesi:** Orgalim'in geçiş sürelerinin belirlenmesine ilişkin uzun süredir benimsediği tutumunu yansıtan bu kontroller, yasama organlarının öngördüğü takvimlerin gerçekçi olup olmadığını değerlendiren bir mekanizma olarak oluşturulmalıdır. Bu amaçla standardizasyon süreci için gereken süre, standartların ürünlere uygulanması ve — üçüncü taraf sertifikasyonunun geçerli olduğu durumlarda — uygunluk değerlendirme kuruluşlarının mevcut kapasitesine ek olarak Onaylı Kuruluşların zamanında akredite edilip bildirilmesinin gerekliliğini dikkate almalıdır. Bu kontroller, teklifin Avrupa Komisyonu tarafından sunulmasından önce gerçekleştirilecek EPA tutarlılık kontrolünün bir parçası olmalıdır. Ancak aynı zamanda teklifin değiştirilmesi ve mevzuatın kabul edilmesi sırasında yasama organları tarafından da dikkate alınmalıdır.

Sonuç

Avrupa Ürün Yasası (EPA), kâğıt üzerindeki hedeflerinin büyüklüğüyle değil; uygulamada ne ölçüde basitleştirme, uyum ve etkin uygulama sağlayabildiğiyle değerlendirilmelidir. Avrupa ekonomisi ve toplumu için gerçek fayda sağlayabilmesi adına EPA, sınırlı ve kademeli iyileştirmeler yerine, İç Pazar mevzuatının sistematik biçimde sadeleştirilmesine odaklanmalıdır. Ayrıca, kurallara uyan işletmelere yeni yükümlülükler getirmekten ziyade uygulama ve denetimi güçlendirmeli; Yeni Yasama Çerçevesi'ne (NLF) dayalı sisteme ve Tek Pazar'a duyulan güveni pekiştirmelidir.

Orgalim, Avrupa Ürün Yasası'nın malların serbest dolaşımını destekleyen, ürün güvenliğinde yüksek düzeyde koruma sağlayan ve işletmeler için eşit rekabet koşulları sunan tutarlı, uygulanabilir ve geleceğe yönelik bir çerçeve oluşturmasını sağlamak üzere AB kurumlarıyla iş birliğini sürdürmeye hazırdır.

Kaynak: <https://orgalim.eu/wp-content/uploads/Orgalim-EPA-Position-Paper.pdf>